

Moderne religionsblanding

Av Arthur Berg

Sverre Norborg:

MODERNE

RELIGIONSBLANDING

Vårt Lands forlag.

Oslo 1960.

Under sitt siste Norges-opp- hold holdt dr. Sverre Norborg blant annet noen gjesteforeles- ninger på Menighetsfakultetet. Disse forelesninger foreligger allerede nå i trykk. En ganske usedvanlig rask ekspedisjon får man si. Og det kommer natur- ligvis av at forlaget ikke fant det nødvendig å spille tid med konsulentvirksomhet. Det var jo *Sverre Norborg* som var for- fatteren. Og da visste man på forhånd det man trengte å vite, både om kvalitet og om opplags- muligheter.

Den sjansen kunne forlaget trygt ta også. For den lille bo- ken er meget leseverdig og in- teressant. Han skriver jo ele- gant og lett norsk. Tredve års utlendighet har ikke tatt knek- ken på hans sans for god og le- vende norsk stil. Dertil kom- mer så naturligvis den ting at han virkelig har noe å skrive

kunst å gi sin lærdom en fol- kelig uttrykksmåte. Derfor for- ener han myndighet og gjen- nomslagskraft som meget få andre kirkelige skribenter her til lands.

Religionsblanderiets sjanse ligger i at Skriftens autoritet er anerkjent og dens innhold kjent. Når et av disse eller be- ge disse momenter svikter, får religionsblanderne sin sjanse. Og vi kjenner til at de har sjansen. Derfor betyr disse fe- nomener i og for seg at noe er alvorlig galt fatt hos oss. Sverre Norborg vet å kaste streiflys over dette faktum på en måte som vekker alvor. Vi vet jo at mormonismen har en viss fram- gang. Det samme gjelder i enda høyere grad Jehovas Vitner. Og om det så er Christian Science, så ser det ut til at det fins dem som er mottagelige for dens

merkverdige lære. Og det kan jo ikke bety noe annet enn at Bibelens autoritet er alvorlig rokket i folket.

Boken faller i to hovedavsnitt, hvorav det første handler om »utenomkristelige religionsdan- nelser« og det andre om »Kjet- terier innenfor kirken«. Som et kuriosum kan nevnes at forfat- teren, sikkert ikke i tankeløs- hæt, har plasert omtalen av

om. Ikke bare så at han har et omfattende kjennskap til de emner han behandler, men også så at han kan samle kunn- skapen i fyndige, knappe og gjennomtrengende analyser.

Moderne religionsblanding er temaet for samtlige forelesnin- ger. Religionsblanderiet blir na- turligvis behandlet ut fra be- lysende eksempler. Men det lig- ger ingen hovedvekt på fram- stillingen av de enkelte eksem- pler. Hovedvekten ligger i ste- det på analysen av dem. Derfor fører han fram en hel liten vrimmel av ulike problemer. Men gjør det på en slik måte at man overhodet ikke tenker på vrimmelen og enda mindre på ulikheten. Hele vrimmelen og all ulikheten har passert gjennom en skarp hjerne som er vel øvet i analysens kunst. Og så finner han enheten og likheten i alle de ulike fenome- ner. Og alt dette stiller han så inn i vår situasjon, så det ø- lyser og engasjerer. Han kan dette Sverre Norborg, det må innrømmes. Han kan også den

(Fra foreg. side)

Moralsk Opprustning i det før- ste avsnittet! Omtalen av Mo- ralsk Opprustning har forres- ten en ganske særlig patos som stadig skinner igjennom. Nor- borg var jo selv i sin ungdom sterkt påvirket av Oxfordbeve- gelsen. Og nå har han med sorg sett forvandlingen til Mo- ralsk Opprustning.

Men ellers hevder han at re- ligionsblanderens framgang ik- ke bare forteller noe om folks utrolige godtroenhet på dette felt, men den sier også noe om kirken og om teologene. Der er foregått noe av et veritabelt sammenbrudd i den kristne livs- stil. Et sammenbrudd så alvor- lig at Norborg resignert sier: »Man skal ikke være meget av en profet for å kunne se at overfor Mormon-kirken, Chri- stian Science og Jehovas Vitner ville et evangelisk-luthersk mi-

sjonstiltak ikke ha synderlige sjanser.« Dette betyr jo ganske enkelt at kirkens folk ikke len- ger har den engasjerthet, den overbevisning og den frimodig- het som skal til for å engasjere andre.

Synspunktet er forresten noe uventet. Vi har sant å si aldri tenkt stort lenger enn til våre mislige sjanser for å drive et noenlunde brukbart forsvar mot angrepene. Hvem tenkte på eller snakket om å gå til motangrep? Den tanken har falt Norborg inn. Og så viser det seg at den er ganske nyttig forsåvidt som den kaster nytt lys, ikke bare over disse sam- funns framgang, men også over vår egen defensive maktesløshet. Er det kanskje så at vår statskirkelige rolighet har tap- pet oss for evnen til å kjempe for Sannheten med stor S?

Under avsnittet om kjetterier

DAGEN 29 MARS 1960

...blandning

innenfor kirken tar Norborg særlig kraftig fatt på den moderne ekumeniske tenkning. På dette punktet hevder han det samme syn som rektor Carl Fr. Wisløff har gått inn for her i Dagen. Han angriper blant annet den vanlige ekumeniske tolkning av Jesu bønn om at »de alle må være ett«. Det er vesentlig forfeilet, hevder han, å tolke denne bønn som om den tok sikte på en organisatorisk kirkeenhet. Denne »utvortes ekumenikk« som han kaller den, erklærer han like ut for å være av »utenombibelsk karakter«. Derfor kan den, sier han videre, »i beste fall — bare være et adiaforon, altså noe man deltar i hvis man mener seg å ha tro for det og at man dermed gjør noe nyttig — for Gud«.

Kirkens enhet er en trosartikkel, skriver Norborg, og derfor kan han også si at i denne sak har troens folk »med respekt å melde to tusen års forsprang på ekumenene.«

Sverre Norborgs korte Norgesopphold ble en feststund for mange av hans gamle og nye venner. Lesningen av denne bo-

ken vil bli nye feststunder for mange av dem. Og jeg skulle tro at hans fyndige, levende framstilling vil aktualisere problemer som det ikke alltid har vært lett å få folk til å interessere seg for.

Det er forresten en av Norborgs store gaver at han har slik evne til å skape interesse for sitt stoff. Nettopp denne evne er i vår tid høyst påkrevet. For den jevne manns interessefelt er etterhvert blitt faretruende innskrenket. Det viser seg også i kristenfolket. Man interesserer seg umiddelbart for en diskusjon om dans og alkohol, men utenfor disse problemfelter ligger det en hel rekke av livsviktige spørsmål som det er vanskelig å skape interesse for. I tunge stunder kan man fristes til å tro at kristendommen er blitt innskrenket til en moral-kodeks og at moral-spørsmålene vesentlig er to, nemlig dans og drikk.

Også av den grunn har denne bok en viktig misjon. Den åpner for syner med videre og alvorligere perspektiv enn blikkfangerverdenens overflate-fenomenner.